ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA ("Sl. novine FBiH", br. 9/2005)

ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA ("Sl. novine FBiH", br. 9/2005)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, privrednih i drugih društava, ustanova i drugih pravnih lica (u daljem tekstu: pravna lica) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantonu, gradu i općini i radi osiguranja zakonitosti, sudovi u upravnim sporovima odlučuju o zakonitosti akata kojima organi uprave i službe za upravu u općini i gradu (u daljem tekstu: služba za upravu), odnosno privredna i druga društva, ustanove i druga pravna lica koja imaju javna ovlaštenja (u daljem tekstu: institucije koje imaju javna ovlaštenja) rješavaju o pravima i obavezama pojedinaca i pravnih lica u pojedinačnim upravnim stvarima.

Član 2

Pravo pokretanja upravnog spora ima pojedinac ili pravno lice ako smatra da mu je upravnim aktom povrijeđeno neko pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu, te pod istim uvjetima pojedinac ili pravno lice koji su učestvovali u upravnom postupku radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa (zainteresirano lice).

Organ uprave, služba za upravu, poslovna jedinica privrednih i drugih društava, naselje ili grupa lica i slično, iako nemaju svojstvo

pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor ako mogužbiti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku.

Upravni spor može pokrenuti i nadležni pravobranilac kad je upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Federacije, kantona, grada ili općine koju on po zakonu zastupa, kao i u drugim slučajevima određenim zakonom.

U slučaju iz stava 3. ovog člana svi organi uprave, službe za upravu i pravna lica dužni su da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste nadležnog pravobranioca.

Upravni spor može pokrenuti i ombudsmen, a i intervenirati u postupku koji teče kad u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti nađe da je upravnim aktom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode pojedinca zajamčeni Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav Federacije) i instrumentima navedenim u Aneksu tog Ustava.

Član 3

Presude sudova donesene u upravnim sporovima obavezne su.

Član 4

Pod pojmom organ, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se organi uprave i upravne ustanove Federacije i kantona, gradonačelnik i općinski načelnik i gradske i općinske službe za upravu, kao i institucije koje imaju javna ovlaštenja kad u vršenju javnih ovlaštenja rješavaju u upravnim stvarima (u daljem tekstu: nadležni organ).

II - NADLEŽNOST

Član 5

Upravne sporove rješava kantonalni sud i to prema sjedištu prvostepenog organa odnosno njegove organizacione jedinice.

Član 6

U upravnim sporovima sudi sudija pojedinac. Izuzetno, u složenim predmetima upravnog spora sudi se u vijeću od trojice sudija, o čemu odlučuje predsjednik vijeća za upravne sporove.

Član 7

Sukob nadležnosti između kantonalnih sudova u pogledu rješavanja upravnog spora rješava Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vrhovni sud Federacije).

Rješenje iz stava 1. ovog člana je pravosnažno i obavezujuće.

III - UPRAVNI SPOR

Član 8

Upravni spor može se voditi samo protiv upravnog akta.

Upravni akt, u smislu ovog Zakona, jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. ovog Zakona rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (u daljem tekstu: upravni akt).

Član 9

Upravni spor može se pokrenuti protiv upravnog akta koji je donesen u drugom stepenu.

Upravni spor može se pokrenuti i protiv prvostepenog upravnog akta, ako zakonom nije dopuštena žalba na taj akt u upravnom postupku.

Član 10

Upravni spor može se pokrenuti i kad nadležni organ o zahtjevu, odnosno o žalbi stranke nije donio odgovarajući upravni akt u upravnom postupku, pod uvjetima određenim u članu 20. ovog Zakona da se prethodno pisano obratila nadležnoj upravnoj inspekciji koja u roku od 30 dana nije postupila po njenom zahtjevu.

Član 11

Upravni spor se ne može voditi:

1) protiv akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora;

2) protiv akata donesenih u stvarima o kojima se po izričitoj odredbi zakona ne može voditi upravni spor;

3) u stvarima o kojima neposredno, na osnovu ustavnih ovlaštenja, odlučuju domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili predsjednik Federacije Bosne i Hercegovine i jedan od potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine odnosno zakonodavno tijelo kantona.

U stvarima iz tač. 2) i 3) stava 1. ovog člana može se voditi upravni spor kad je nadležni organ pri donošenju upravnog akta prekoračio granice svoje nadležnosti ili upravni akt nije donio neposredno na osnovu ustavnih ovlaštenja.

Član 12

Upravni akt može se pobijati:

1) ako akt sadrži takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga čine ništavnim;

2) što ako u aktu nije nikako ili nije pravilno primijenjen zakon, propis zasnovan na zakonu ili opći akt;

3) ako je akt donesen od nenadležnog organa;

4) ako se u upravnom postupku koji je prethodio aktu nije postupilo po pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, ili ako je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja;

5) ako je nadležni organ, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima i odlučio suprotno cilju u kome je ovlaštenje dato.

Član 13

U upravnom sporu može se tražiti i povrat oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tužiocu nanesena izvršenjem upravnog akta koji se osporava.

Član 14

Tužilac u upravnom sporu može biti pojedinac, pravno lice i druga lica iz člana 2. ovog Zakona, pod uvjetima utvrđenim tom odredbom.

Član 15

Kad je pojedincu učlanjenom u neku društvenu organizaciju ili udruženje građana koja prema svojim pravilima (statutu) ima zadatak da štiti određena prava i interese svojih članova, upravnim aktom povrijeđeno neko takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija odnosno udruženje građana može, po pisanom pristanku svog člana,

u njegovo ime podnijeti tužbu i voditi upravni spor protiv takvog upravnog akta.

Organizacija odnosno udruženje iz stava 1. ovog člana može u svakom stadiju postupka, sa pravima sporednog umješača, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvog pojedinca i u njegovu korist preduzimati sve radnje i koristiti sva pravna sredstva, ukoliko to nije u suprotnosti sa izjavama i postupcima samog pojedinca.

Član 16

Tužena strana u upravnom sporu je organ čiji se upravni akt osporava.

Član 17

Tužba, po pravilu, ne sprečava izvršenje upravnog akta protiv kog je podnesena, ako zakonom nije drugačije određeno.

Po zahtjevu tužioca, organ nadležan za provođenje izvršenja osporenog upravnog akta odložit će izvršenje do donošenja sudske odluke, ako bi izvršenje nanijelo tužiocu štetu koja bi se teško mogla popraviti, a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanijela veća nenadoknadiva šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odlaganje mora se priložiti dokaz o podnesenoj tužbi. Po svakom zahtjevu nadležni organ mora donijeti rješenje najkasnije u roku od tri dana od prijema zahtjeva za odlaganje izvršenja.

Nadležni organ iz stava 2. ovog člana može i iz drugih razloga odložiti izvršenje osporenog upravnog akta do donošenja sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uvjetima iz st. 2. i 3. ovog člana o odlaganju izvršenja upravnog akta protiv kojeg je podnesena tužba može odlučiti i nadležni sud kome je tužba podnesena, ako to pisano zatraži tužilac. Ovaj zahtjev tužilac može postaviti samo ako prethodno nije tražio odlaganje izvršenja rješenja kod organa iz stava 2. ovog člana.

IV - POSTUPAK

Član 18

Upravni spor pokreće se tužbom.

Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci koja podnosi tužbu.

Rok iz stava 2. ovog člana važi i za nadležnog pravobranioca i ombudsmena kada su ovlašteni za podnošenje tužbe ako im je upravni akt dostavljen, a ako im akt nije dostavljen tužbu mogu podnijeti u roku od 60 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci u čiju je korist upravni akt donesen.

Član 19

Tužba se predaje nadležnom sudužneposredno ili mu se šalje poštom preporučeno.

Tužba se može izjaviti i na zapisnik kod nadležnog suda ili ma kog drugog suda. Dan predaje tužbe pošti preporučeno, odnosno dan izjavljivanja tužbe na zapisnik smatra se danom predaje nadležnom sudu.

Ako tužba nije predata nadležnom sudužnego drugom organu, a stigne nadležnom sudu poslije isteka roka za podnošenje tužbe, smatrat će se da je na vrijeme podnesena ako se njeno podnošenje tom organu može pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca tužbe.

Za lica koja se nalaze u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na obaveznoj vojnoj službi, dan predaje tužbe vojnoj jedinici, odnosno vojnoj ustanovi ili štabu smatra se danom predaje nadležnom sudu.

Odredba stava 4. ovog člana odnosi se i na ostala lica u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na službi u vojnim jedinicama, odnosno vojnim ustanovama ili štabovima u mjestima u kojima ne postoji redovna pošta.

Za lica lišena slobode dan predaje tužbe upravi ustanove u kojoj se ta lica nalaze smatra se danom predaje nadležnom sudu.

Član 20

Ako u upravnom postupku drugostepeni organ nije u roku od 30 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje po žalbi stranke protiv prvostepenog rješenja, a ne donese ga ni po zahtjevu upravne inspekcije kojoj se stranka obratila u skladu sa

članom 10. ovog Zakona, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena.

Na način propisan u stavu 1. ovog člana može postupiti stranka i kad po njenom zahtjevu u upravnom postupku nije donio rješenje prvostepeni organ protiv čijeg akta zakonom nije dozvoljena žalba.

Ako u upravnom postupku prvostepeni organ protiv čijeg akta je dozvoljena žalba nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo obratiti se svojim zahtjevom drugostepenom organu. Protiv rješenja drugostepenog organa stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga, pod uvjetima iz stava 1. ovog člana, pokrenuti i ako drugostepeni organ ne donese rješenje u propisanom roku.

Član 21

U tužbi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište tužioca i tuženog, broj i datum upravnog akta protiv kog je tužba podnesena, zakonski razlog za pobijanje upravnog akta, kao i u kom pravcu i obimu se predlaže poništavanje upravnog akta i potpis podnosioca. Uz tužbu se mora podnijeti upravni akt u originalu ili prijepisu odnosno fotokopiji.

Ako se tužbom traži povrat stvari ili naknada štete mora se priložiti i određen zahtjev u pogledu stvari ili visine pretrpljene štete.

Uz tužbu se podnosi i po jedan prijepis tužbe i priloga za tuženi organ i za svako zainteresirano lice, ako takvih lica ima.

Član 22

U tužbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je činjenično stanje očigledno drugačije od onog koje je utvrđeno u upravnom postupku i pod uvjetom da tužilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predložiti do završetka upravnog postupka.

Svaka stranka dužna je dokazati činjenice na koje se poziva. Ako stranka ne predoči dokaze za svoje navode ili se na osnovu izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neka odlučna činjenica, o

njenom postojanju sud će zaključiti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Član 23

Tužilac može odustati od tužbe sve do donošenja sudske odluke o čemu sudu podnosi pisani podnesak ili daje izjavu na zapisnik kod suda u kom slučaju nadležni sud rješenjem obustavlja postupak.

Član 24

Ako je tužba nepotpuna ili nerazumljiva sud će, prema potrebi, pozvati tužioca i preko drugog suda da u ostavljenom roku ukloni nedostatke tužbe. Pri tome će ga poučiti šta i kako treba da učini i ukazati mu na posljedice koje će nastati ako ne postupi po traženju suda.

Ako tužilac u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tužbe, a oni su takvi da sprečavaju rad suda, sud će rješenjem odbaciti tužbu kao neurednu.

Član 25

Nadležni sud rješenjem će odbaciti tužbu ako utvrdi:

1) da je tužba neblagovremena (član 18.), prijevremena (član 10.) ili podnesena od neovlaštenog lica (član 2.);

2) da je akt koji se tužbom osporava nije upravni akt (član 8.);

3) da je očigledno da se upravnim aktom koji se tužbom osporava ne dira u pravo tužioca ili u njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu (član 14.);

4) da se protiv upravnog akta koji se tužbom osporava mogla izjaviti žalba, ali da žalba nije izjavljena (član 9.);

5) da je riječ o stvari o kojoj se, prema odredbama ovog Zakona, ne može voditi upravni spor (član 11.);

6) da već postoji pravomoćna sudska odluka donesena u upravnom sporu o istoj stvari.

Zbog razloga iz stava 1. ovog člana nadležni sud odbacit će tužbu u svakom stadiju postupka.

Član 26

Ako nadležni organ za vrijeme sudskog postupka donese drugi upravni akt kojim se mijenja ili stavlja van snage upravni akt protiv kog je upravni spor pokrenut te ako u slučaju iz člana 20. ovog Zakona naknadno donese upravni akt, taj organ je dužan, pored tužioca, istovremeno pisano obavijestiti i sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da sudu dostavi i novi upravni akt. Sud će u tom slučaju pozvati tužioca da u roku od 15 dana pisano izjavi da li je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tužbi i u kom obimu, odnosno da li tužbu proširuje i na novi upravni akt.

Ako tužilac izjavi da je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne da izjavu u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni sud donijet će rješenje o obustavljanju postupka.

Ako tužilac izjavi da novim upravnim aktom nije zadovoljan, sud će nastaviti postupak.

Član 27

Ako tužbu ne odbaci po članu 24. stav 2. ili po članu 25. ovog Zakona, sud će po jedan prijepis tužbe sa prilozima dostaviti na odgovor organu čiji se upravni akt osporava (u daljem tekstu: tužena strana) i zainteresiranim licima, ako takvih lica ima.

Odgovor na tužbu daje se u roku koji sud odredi u svakom pojedinom slučaju. Ovaj rok ne može biti duži od 20 dana.

U roku iz stava 2. ovog člana tužena strana dužna je da pošalje sudu sve spise koji se odnose na predmet. Ako tužena strana u tom roku ne pošalje spise predmeta ili ako izjavi da ih ne može poslati, sud može riješiti stvar i bez spisa ako se tužbom pobija osporeni akt samo iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava.

Ako se osporeni akt pobija iz drugih razloga, sud ne može stvar riješiti bez spisa, pa propuštanjem dostave spisa sudu odgovorno lice tuženog organa čini tešku povredu službene dužnosti.

Pisani prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornog lica za tešku povredu službene dužnosti iz stava 4. ovog člana podnosi sud, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, prvostepenom disciplinskom organu koji je po prijedlogu dužan

donijeti rješenje o pokretanju disciplinskog postupka protiv odgovornog lica.

O podnesenom prijedlogu za tešku povredu službene dužnosti protiv odgovornog lica u nadležnom organu, sud će pisano obavijestiti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije), odnosno vladu kantona a u gradu i općini gradsko odnosno općinsko vijeće, zavisno čiji je organ u pitanju, kako bi ti organi u okviru svojih ovlaštenja preduzeli odgovarajuće mjere da nadležni organ dosljedno postupi po traženju suda.

Član 28

O upravnim sporovima sud rješava nejavno, po sudiji pojedincu ili na sjednici.

Ako stranka u sporu zatraži da prisustvuje nejavnom rješavanju ili da se u predmetu održi javna rasprava, sud je dužan obavjestiti stranke i zainteresirana lica, ako ih ima, o datumu nejavnog rješavanja i njihovom pravu da tom rješavanju prisustvuju, odnosno održati usmenu raspravu javno (u daljnjem tekstu: rasprava).

Stranke u sporu mogu zatražiti da prisutvuju nejavnom rješavanju ili da se u predmetu održi javna rasprava samo u tužbi ili odgovoru na tužbu.

Kad je u predmetu odlučivano nejavno, na sjednici ili po sudiji pojedincu, sud može, ako su za to ispunjeni uvjeti, poništiti osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke i predmet vratiti tuženom ili prvostepenom organu na ponovno rješavanje kada ocijeni da će on brže i efikasnije provesti postupak i odlučiti o upravnoj stvari.

Član 29

U slučaju iz stava 2. člana 28. ovog Zakona sudija pojedinac, odnosno predsjednik vijeća odredit će dan rasprave ili nejavnog rješavanja i na raspravu odnosno nejavno rješavanje pozvati stranke i zainteresirana lica, ako ima takvih lica.

U pozivu za raspravu sud će obavijestiti stranke da su na raspravi dužne predočiti sve dokaze o činjenicama na kojima zasnivaju svoje

zahtjeve i navode.

Član 30

Raspravom rukovodi sudija pojedinac odnosno predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti kao i izreka odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća odnosno sudija pojedinac i zapisničar.

Član 31

Izostanak stranke sa rasprave ne zadržava rad suda. Zbog izostanka stranaka sa rasprave ne može se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već će se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužilac ni tužena strana, sud će raspraviti spor i bez prisustva stranaka.

Član 32

Na raspravi koja se održava pred vijećem prvo dobija riječ član sudskog vijeća koji je izvjestilac.

Izvjestilac izlaže stanje i suštinu spora, ne dajući svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tužiocu da obrazloži tužbu, pa zastupniku tužene strane i zainteresiranim licima da obrazlože svoja gledišta.

Član 33

Sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.

Kada sud na raspravi utvrdi drugačije činjenično stanje u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku i otkloni povrede pravila upravnog postupka, poništit će osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke, te sam rješiti upravnu stvar.

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi ili preko jednog člana sudskog vijeća ili preko drugog suda. Na raspravu se poziva i stranka. Ako sud činjenično stanje utvrđuje preko drugog suda, taj sud je obavezan postupiti po zahtjevu zamolbenog suda i obavijestiti stranke da mogu prisustvovati ročištu za izvođenje dokaza.

Član 34

Zakonitost osporenog upravnog akta sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe i pri tom je vezan razlozima tužbe.

Ako sud po zahtjevu iz tužbe utvrdi da je osporeni upravni akt ništavan, poništit će ga, a ako su razlozi ništavnosti sadržani i u prvostepenom upravnom aktu, poništit će i taj akt.

Član 35

Kada odlučuje u vijeću sud donosi presudu odnosno rješenje većinom glasova sudskog vijeća.

O vijećanju i glasanju vodi se poseban zapisnik koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasanje vrši se bez prisustva stranaka.

Član 36

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tužba uvažava ili odbija kao neosnovana.

Ako se tužba uvažava presudom se upravni akt poništava i rješava upravna stvar u slučajevima iz člana 33. st. 1. i 2. ovog Zakona i drugim slučajevima predviđenim ovim Zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje poništeni upravni akt.

Kad je tužba podnesena na osnovu člana 20. ovog Zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom će uvažiti tužbu i odrediti u kojem smislu će nadležni organ donijeti rješenje.

Ako nadležni organ ne postupi po presudi iz stava 4. ovog člana, odgovorno lice u tom organu čini tešku povredu službene dužnosti protiv koje je nadležni sud dužan pokrenuti disiplinski postupak u smislu člana 27. st. 5. i 6. ovog Zakona.

Presudom kojom se osporeni upravni akt poništava i rješava upravna stvar ili samo poništava, sud će odlučiti i o zahtjevu tužioca za povrat stvari, odnosno za naknadu štete, ako podaci postupka pružaju za to pouzdan osnov. U protivnom, sud će uputiti tužioca da svoj zahtjev ostvaruje u parnici.

U slučajevima u kojima se ne odlučuje presudom sud donosi rješenje.

Član 37

Ako je održana rasprava, sud će donijeti odluku i izraditi pisani otpravak najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja rasprave.

Nakon zaključenja rasprave sud će prisutne stranke obavijestiti o datumu kada su dužne preuzeti odluku. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala raspravi, sud će je pisano obavijestiti o datumu za preuzimanje odluke.

Stranke, odnosno njihovi zastupnici ili punomoćnici dužni su sami preuzeti odluku u zgradi suda, te im sud neće dostavljati odluku po drugim zakonskim pravilima o dostavi pismena.

Član 38

Odluke suda donesene nejavno, na sjednici ili po sudiji pojedincu i druga pismena sud će dostaviti strankama neposredno u sudu, putem pošte ili na drugi način određen zakonom.

Član 39

Presuda odnosno rješenje sadrži: označenje suda, broj i datum, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća odnosno sudije pojedinca i zapisničara, označenje stranaka i njihovih zastupnika, kratko označenje predmeta spora i dan kad je presuda odnosno rješenje doneseno, izreku i obrazloženje. Izreka mora biti odvojen od obrazloženja. U presudi se moraju cijeniti svi navodi tužbe.

Originalnu presudu odnosno rješenje potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar odnosno sudija pojedinac, ako je donio odlukužbez prisustva stranaka ili nejavno.

Presuda odnosno rješenje izdaje se strankama u ovjerenom prijepisu.

V - PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba

Član 40

Protiv odluke donesene u upravnom sporu žalba se ne može izjaviti.

2. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke

Član 41

Protiv pravomoćne odluke kantonalnog suda donesene u upravnom sporu stranka može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev za vanredno preispitivanje) Vrhovnom sudu Federacije ili kantonalnom sudu.

Vrhovnom sudu Federacije stranka može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa ili zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari putem kantonalnog suda.

Kantonalnom sudu stranka može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede kantonalnog zakona ili drugih kantonalnih propisa ili zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari.

Zahtjev za vanredno preispitivanje ne može se podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnosi na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Član 42

Zahtjev za vanredno preispitivanje predaje se na način određen u članu 19. ovog Zakona kantonalnom sudu protiv čije odluke se podnosi zahtjev.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za vanredno preispitivanje odlučuje nadležni sud u vijeću od trojice sudija.

Kada o zahtjevu za vanredno preispitivanje iz stava 3. člana 41. ovog Zakona odlučuje kantonalni sud, taj sud odlučuje u vijeću sastavljenom od trojice sudija koji nisu učestvovali u donošenju odluke.

3. Postupak po zahtjevu za vanredno preispitivanje

Član 43

Zahtjev iz člana 41. ovog Zakona sadrži označenje sudske odluke čije se preispitivanje predlaže, kao i razloge i obim u kome se predlaže

preispitivanje te odluke.

Ako je zahtjev iz stava 1. ovog člana nepotpun ili nerazumljiv, nadležni sud će postupiti shodno odredbama člana 24. ovog Zakona.

Član 44

Nedozvoljen ili neblagovremen zahtjev iz člana 41. ovog Zakona ili zahtjev koji je podnijelo neovlašteno lice, nadležni sud odbacit će rješenjem.

Ako nadležni sud ne odbaci zahtjev iz stava 1. ovog člana, dostavit će ga protivnoj stranci koja može, u roku koji odredi taj sud, podnijeti odgovor na zahtjev.

Kantonalnom sudu protiv čije je odluke podnesen zahtjev tuženi organ je dužan, na njegov zahtjev, najkasnije u roku od osam dana dostaviti sve spise predmeta koje je kantonalni sud dužan proslijediti Vrhovnom sudu Federacije u roku od tri dana po prijemu predmeta, ako je zahtjev podnesen tom sudu.

Član 45

Nadležni sud rješava o zahtjevu iz člana 41. ovog Zakona, po pravilu, u nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. ovog Zakona navedenih u zahtjevu.

Član 46

Nadležni sud presudom odbija ili uvažava zahtjev iz člana 41. ovog Zakona.

Presudom kojom zahtjev iz stava 1. ovog člana uvažava, nadležni sud može ukinuti ili preinačiti sudsku odluku protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Vrhovni sud Federacije ukine sudsku odluku predmet vraća kantonalnom sudu čija je odluka ukinuta, a ako kantonalni sud ukine sudsku odluku predmet vraća vijeću iz stava 3. člana 42. ovog Zakona, odnosno sudiji pojedincu čija je odluka ukinuta. Taj sud, odnosno vijeće ili sudija pojedinac dužni su da izvedu sve procesne radnje, da rasprave pitanja na koja im je ukazao nadležni sud i da donesu odgovarajuću odluku.

4. Ponavljanje postupka

Član 47

Postupak okončan presudom ili rješenjem nadležnog suda ponovit će se na zahtjev stranke:

1) ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih bi spor bio povoljnije riješen za nju da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni na raspravi u ranijem sudskom postupku;

2) ako je do odluke suda došlo usljed krivičnog djela sudije ili zaposlenika u sudu, ili je odluka isposlovana prevarnom radnjom zastupnika ili punomoćnika stranke, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomoćnika, a takva radnja predstavlja krivično djelo;

3) ako je odluka zasnovana na presudi donesenoj u krivičnoj ili građanskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom pravomoćnom sudskom odlukom;

4) ako je isprava na kojoj se zasniva sudska odluka lažna ili lažno preinačena, ili ako je svjedok, vještak ili stranka prilikom saslušanja pred sudom dao lažan iskaz, a odluka suda se zasniva na tom iskazu;

5) ako stranka nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi raniju sudsku odluku donesenu u istom upravnom sporu;

6) ako stranci odnosno zainteresiranom licu nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu.

Zbog okolnosti iz tač. 1) i 5). stav 1. ovog člana ponavljanje će se dozvoliti samo ako stranka, bez svoje krivice, nije bila u stanju da te okolnosti iznese u ranijem postupku.

Član 48

Ponavljanje postupka može se tražiti najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznala za razlog ponavljanja prije nego što je postupak kod suda okončan, ali taj razlog nije mogla upotrijebiti u toku postupka, ponavljanje se može tražiti u roku od 30 dana od dana dostavljanja sudske odluke.

Po isteku pet godina od pravomoćnosti sudske odluke ponavljanje se ne može tražiti. Izuzetno, i poslije roka od pet godina ponavljanje postupka može se tražiti zbog zakonskih osnova navedenih u članu 47. stav 1. tač. 2), 3) i 4) ovog Zakona.

Član 49

Ponavljanje postupka pokreće se tužbom.

O tužbi za ponavljanje postupka rješava sud koji je donio odluku na koju se odnosi razlog za ponavljanje postupka i to sudija pojedinac koji nije učestvovao u donošenju te odluke.

Član 50

Tužba za ponavljanje postupka podnosi se sudu koji je nadležan za rješavanje (član 49. stav 2.).

U tužbi se mora naročito navesti:

1) presuda ili rješenje doneseno u postupku čije se ponavljanje traži;

2) zakonski osnov ponavljanja (član 47.) i dokazi, odnosno okolnosti koje čine vjerovatnim postojanje tog osnova;

3) okolnosti iz kojih proizilazi da je tužba podnesena u zakonskom roku i čime se to dokazuje;

4) u kom pravcu i u kom obimu se predlaže izmjena presude, odnosno rješenja donesenog u postupku čije se ponavljanje traži.

Član 51

O tužbi za ponavljanje postupka sudija pojedinac odlučuje bez održavanja rasprave.

Sud će odbaciti tužbu rješenjem ako utvrdi da je tužbu podnijelo neovlašteno lice ili da tužba nije blagovremena ili da stranka nije učinila bar vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje.

Ako sud ne odbaci tužbu po stavu 2. ovog člana dostavit će je protivnoj stranci i zainteresiranim licima i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore na tužbu.

Član 52

Po isteku roka za odgovor na tužbu (član 51. stav 3.) sud presudom rješava o tužbi za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, stavit će se van snage ranija sudska odluka u cjelini ili djelimično.

Ranije procesne radnje na koje ne utiču razlozi ponavljanja postupka neće se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava riješit će se i o glavnoj stvari.

Član 53

Protiv odluke suda donesene po tužbi za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravni lijekovi koji su ovim Zakonom dozvoljeni u glavnoj stvari.

Član 54

U postupku za ponavljanje postupka shodno će se primjenjivati odredbe ovog Zakona o postupku po tužbi i pravnim lijekovima ukoliko u čl. od 47. do 53. ovog Zakona nije drugačije određeno.

5. Ostale odredbe postupka

Član 55

Ukoliko ovaj Zakon ne sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima shodno će se primjenjivati odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

Član 56

Pravne lijekove iz čl. 41. i 47. ovog Zakona može podnositi i ombudsmen kada u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti nađe da je sudskom odlukom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo odnosno prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa tog Ustava.

VI - OBAVEZNOST PRESUDA

Član 57

Kad sud poništi osporeni upravni akt ili osporeni i prvostepeni akt, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen. Ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadležni organ dužan je da ga donese bez odlaganja a najkasnije

u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude. Nadležni organ je pri tome vezan pravnim shvatanjem suda i primjedbama suda u pogledu postupka.

Član 58

Ako nadležni organ poslije poništenja osporenog upravnog akta donese upravni akt protivno pravnom shvatanju suda, ili protivno primjedbama suda u pogledu postupka, pa tužilac podnese novu tužbu, sud je dužan u ovim slučajevima poništiti osporeni upravni akt i sam riješiti stvar presudom, ako je u toj stvari potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje. Takva presuda u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnog organa.

Član 59

Ako nadležni organ poslije poništenja upravnog akta ne donese novi upravni akt u propisanom roku ili ga donese protivno primjedbama suda u pogledu činjeničnog stanja, pa zbog toga sud ne može donijeti presudu koja u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnog organa, odgovorno lice u tom organu čini tešku povredu službene dužnosti protiv koje je nadležni sud dužan pokrenuti disciplinski postupak na način propisan odredbama st. 5. i 6. člana 27. ovog Zakona.

VII - POSTUPAK ZAŠTITE SLOBODA I PRAVA POJEDINACA ZAJAMČENIH USTAVOM FEDERACIJE

Član 60

Pojedinac čija su prava ili osnovne slobode zajamčene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa tog Ustava povrijeđene konačnim pojedinačnim aktom nadležnog organa, ima pravo zahtijevati zaštitu tih prava i sloboda kod nadležnog suda u skladu sa ovim Zakonom, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Član 61

O zahtjevima iz člana 60. ovog Zakona za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije rješava kantonalni sud.

Podnošenje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije kao i rješavanje tog zahtjeva od suda iz stava 1. ovog

člana, vrši se u skladu sa slobodnom primjenom odredaba ovog Zakona koje se odnose na upravni spor.

O zahtjevima iz stava 1. ovog člana sud odlučuje rješenjem.

Član 62

Zaštita sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije osigurava se i u slučaju ako su te slobode ili prava povrijeđeni radnjom službenog lica u organu uprave odnosno odgovornog lica u privrednom ili drugom društvu, ustanovi ili drugom pravnom licu, kojem se, suprotno zakonu, neposredno sprečava ili ograničava određenom pojedincu takva sloboda ili pravo.

Zaštita sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije koje su povrijeđene radnjom iz stava 1. ovog člana osigurava se u postupku predviđenom odredbama čl. od 63. do 71. ovog Zakona, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Član 63

Pojedinac čije je pravo i sloboda povrijeđeno radnjom iz člana 62. ovog Zakona podnosi zahtjev nadležnom kantonalnom sudu.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se: radnja, mjesto i vrijeme kada je učinjena, organ odnosno pravno lice kod kojeg je ta radnja učinjena, podaci o službenom licu odnosno odgovornom licu koje je to učinilo, dokazi o tome, kao i zahtjev da se otkloni zapreka ili ograničenje slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

Član 64

Zahtjev zbog nezakonite radnje može se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako lice prema kojem je preduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti da samo podnese zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev može podnijeti i supružnik, dijete, roditelj ili drugi bliski srodnik.

Član 65

Ombudsmen može da pokreće postupak iz čl. 60. i 63. ovog Zakona pod uvjetima iz člana 56. ovog Zakona.

Član 66

Po zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje odlučuje kantonalni sud.

Sud iz stava 1. ovog člana odlučuje u sastavu predviđenim članom 6. ovog Zakona.

Član 67

Sud postupa po zahtjevu hitno i na način kojim se, čuvajući osnovna načela postupka, sudska odluka ima donijeti što prije a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 68

Sud će bez odlaganja zahtjev dostaviti na odgovor organu odnosno pravnom licu, zavisno od toga ko je izvršio radnju iz člana 62. ovog Zakona. Odgovor na zahtjev dostavlja se u roku koji odredi sud.

Sud može, prema okolnostima slučaja, po zahtjevu donijeti odluku odmah i bez prethodnog dostavljanja zahtjeva na odgovor, ako podaci u zahtjevu pružaju za to pouzdan osnov.

Član 69

Kad sud nađe da je zahtjev osnovan donijet će rješenje kojim će zabraniti daljnje vršenje nezakonite radnje. U protivnom, odbit će zahtjev rješenjem.

Sud će u rješenju iz stava 1. ovog člana odrediti mjere koje treba preduzeti, da bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje suda izvršava organ odnosno pravno lice iz člana 62. stav 1. ovog Zakona čije je službeno lice odnosno odgovorno lice učinilo nezakonitu radnju.

Član 70

Protiv rješenja iz stava 1. člana 69. ovog Zakona ne može se izjaviti žalba, ali se može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Federacije u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja stranci.

Član 71

Radi osiguranja izvršenja rješenja sud koji je donio rješenje odmah prema okolnostima konkretnog slučaja preduzeti će što je potrebno radi osiguranja izvršenja rješenja, a može o rješenju obavijestiti i Vladu Federacije odnosno vladu kantona, a u gradu i općini - gradsko odnosno općinsko vijeće, zavisno čiji je organ u pitanju, koji su dužni preduzeti mjere potrebne za uspostavljanje zakonitog stanja na način utvrđen u rješenju suda.

Član 72

Ako rješenje ne bude izvršeno u ostavljenom roku, nadležni sud će na zahtjev stranke izvršiti rješenje neposredno ili preko drugog suda ili organa.

Izvršenje se, prema okolnostima slučaja, provodi na trošak organa, privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno na trošak službenog ili odgovornog lica koje je izvršilo nezakonitu radnju.

Radi izvršenja rješenja nadležni sud može podnijeti zahtjev nadležnom organu odnosno pravnom licu za udaljenje od dužnosti službenog ili odgovornog lica, a po potrebi, može protiv službenog odnosno odgovornog lica, ako ono u određenom roku ne izvrši rješenje, izreći novčanu kaznu u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM, kao i odrediti i druge pogodne mjere shodno pravilima izvršnog sudskog postupka.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Član 73

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj institucija koja ima javna ovlaštenja:

1) ako po zahtjevu stranke ne donese rješenje u predviđenom roku (član 17. stav 2.);

2) ako ne pošalje sudu sve spise koji se odnose na predmet (član 27. stav 3.);

3) ako ne donese odluku po presudi (član 36. stav 5.);

4) ako sudužne dostavi sve spise predmeta na njegov zahtjev (član 44. stav 3.);

5) ako ne donese novi upravni akt u roku ili ga donese protivno pravnom shvatanju suda, odnosno primjedbama suda (član 57.);

6) ako ne donese poslije poništenja upravnog akta novi upravni akt u propisanom roku ili ga donese protivno primjedbama suda u pogledu činjeničnog stanja (član 59.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM i odgovorno lice u instituciji koje ima javna ovlaštenja.

Novčanom kaznom iz stava 2. ovog člana kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u organu uprave, odnosno gradskoj ili općinskoj službi za upravu.

Član 74

Odgovornim licem u organu uprave odnosno gradskoj ili općinskoj službi za upravu, u smislu člana 73. stav 2. ovog Zakona, smatra se rukovodilac organa uprave i upravne ustanove, odnosno rukovodilac gradske ili općinske službe za upravu i službenik u tim organima i službama koji je zadužen za neposredno obavljanje određenog posla, a nije obavio taj posao ili je izvršio radnju protivno datoj obavezi.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75

Postupak po tužbama pred Vrhovnim sudom Federacije podnesenim do 31.12.2003. godine, koji nije završen do stupanja na snagu ovog Zakona, nastavit će se pred tim sudom prema odredbama ranije važećeg zakona.

Ako po stupanju na snagu ovog Zakona Vrhovni sud Federacije tužbu uvaži i poništi osporeni upravni akt, daljnji postupak provest će se prema ovom Zakonu pred nadležnim kantonalnim sudom.

Postupak po tužbama podnesenim Vrhovnom sudu Federacije nakon 31.12.2003. godine, koji nije završen do stupanja na snagu ovog Zakona, nastavit će se pred nadležnim kantonalnim sudom prema odredbama ovog Zakona.

Predmeti iz stava 3. ovog člana ustupit će se nadležnom kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 76

Postupak po redovnim i vanrednim pravnim sredstvima podnesenim do dana stupanja na snagu ovog Zakona koji nije završen, nastavit će se pred Vrhovnim sudom Federacije prema odredbama ranije važećeg zakona.

Ako po stupanju na snagu ovog Zakona bude ukinuta odluka suda, daljnji postupak provest će se prema ovom Zakonu pred nadležnim kantonalnim sudom.

Član 77

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 8/00).

Član 78

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a počet će se primjenjivati istekom 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.